

Буц А.К.

студентка магістратури

Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-1010-2221>

Кушнір Н.О.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Державного вищого навчального закладу

«Ужгородський національний університет»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2074-2506>

Buts Anastasiia

Master Student

State University “Uzhhorod National University”

Kushnir Natalia

PhD in Economics, Docent,

Associate Professor of International Economic Relations

State University “Uzhhorod National University”

ІНІЦІАТИВИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ У КРАЇНАХ ЄС

Анотація. У статті розглянуто роль та значення реалізації зелених ініціатив у розвитку готельного бізнесу ЄС. Проаналізовано напрямки реалізації економічної, екологічної та соціальної складової сталого розвитку у діяльності готельного бізнесу об'єднання. Окреслено основні проблеми та перешкоди впровадження екологічних ініціатив та механізми підтримки бізнесу у даній сфері. Розглянуто нормативну базу переходу на зелений напрям розвитку готельного бізнесу та існуючі системи сертифікації та маркування підприємств готельної індустрії. Зазначено вплив наявності такого сертифікату на конкурентоспроможність та ефективність роботи готелів. Проаналізовано успішні ініціативи національних урядів та спільних програм підтримки ініціатив сталого розвитку у готельній сфері країн ЄС. Узагальнено, що державна підтримка екологічних ініціатив місць розміщення у сільській місцевості підсилює ідею усунення нерівномірності розвитку регіонів ЄС, де малі та середні заклади індустрії гостинності є основою соціально-економічного розвитку, одночасного збереження навколишнього середовища та культурної самобутності.

Ключові слова: сталий розвиток, готелі, готельний бізнес, ЄС, зелені ініціативи, розвиток, екологічні стандарти.

Вступ та постановка проблеми. У сучасних умовах глобалізації та зростання конкуренції у сфері туризму готельна індустрія відіграє важливу роль у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку країн Європейського Союзу. Туристично-гостинний сектор є одним із найбільш динамічних у структурі економіки ЄС, оскільки формує значну частку валового внутрішнього продукту, сприяючи зайнятості населення та розвитку суміжних галузей. Водночас його інтенсивне функціонування супроводжується підвищенням навантаження на довкілля, активним використанням природних ресурсів і високим рівнем енергоспоживання, що актуалізує необхідність переходу до принципів сталого розвитку. Сталий розвиток у готельній індустрії передбачає збалансування економічних, екологічних і соціальних цілей підприємницької діяльності. Для Європейського Союзу ця концепція має особливе

значення, оскільки інтегрується в політику «Європейського зеленого курсу» (European Green Deal) та у стратегічні документи, спрямовані на декарбонізацію економіки та підвищення енергоефективності. Готельний сектор, як складова туристичної екосистеми, дедалі активніше впроваджує «зелені» стандарти управління, екологічну сертифікацію, цифровізацію процесів і принципи соціальної відповідальності бізнесу.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Упродовж останніх років з'являється все більше наукових досліджень, які звертають увагу на імплементацію принципів сталості в готельній індустрії Європи. Так, українські науковці Ю. Дашук та Л. Матвійчук розглядають європейський досвід впровадження принципів сталого розвитку в індустрію гостинності з позицій можливості його імплементації у роботі в Україні [1]. Інноваційні

підходи у роботі мереж готелів розвинутих країн, зокрема Німеччини, Франції, Італії розглядають О.Альбешенко, Н.Рогова, О.Онщенко [2]. Аналіз Європейської системи індикаторів туризму, формування науково-методичного підходу до розробки концепції впровадження сталого туризму в Україні здійснено у праці І.Лебедева [3]. До вагомого наукового доробку з даного питання слід віднести також статті іноземних авторів [4], [5], де розглянуто практичні приклади впровадження екологічних стандартів у роботу європейських готелів.

Попри позитивні тенденції, розвиток сталих практик у готельному бізнесі країн ЄС залишається нерівномірним. Існують значні розбіжності між великими міжнародними мережами та малими незалежними готелями. Відтак виникає потреба у глибшому аналізі не лише результатів, але й механізмів реалізації політики сталого розвитку в цій сфері.

Метою статті є дослідження ініціатив сталого розвитку готельної індустрії у країнах Європейського Союзу, механізмів їх підтримки, а також визначення ключових проблем і можливостей подальшої інтеграції принципів сталості в управлінські процеси.

Об'єктом дослідження є готельна індустрія країн Європейського Союзу, а предметом – процеси та механізми впровадження принципів сталого розвитку в управління готельними підприємствами.

Результати дослідження. Сталість вже є не просто бажаною ознакою розвитку готельного бізнесу, а швидше імперативом клієнто-орієнтованого бізнесу. За даними Booking.com, 83% подорожуючих переконані у важливості концепту сталості у подорожах, що вимагає від бізнесу впровадження екологічних стандартів у практичну роботу [6].

Як зазначає шведська дослідниця А.Оксенверд [4], у 2020–2021 роках через пандемію коронавірусу склалися складні умови для впровадження зелених принципів у функціонування європейського готельного бізнесу. Результати опитування понад 50 менеджерів готелів у 11 країнах ЄС показали, що попри державну підтримку, власники готелів зіткнулися із браком кадрів та найголовніше – знань у впровадженні екологічних стандартів. Із поживленням у туристичній сфері ЄС активізувалися заходи з інформатизації та консультування готельного бізнесу у напрямку забезпечення відповідності зеленому напрямку розвитку, що має на меті сприяти досягненню завдань Зеленої директиви ЄС. Інша проблема, яка стоїть на порядку денному наднаціональних органів у системі ЄС, урядів країн-членів ЄС та неурядових структур – впорядкування механізмів сертифікації та маркування учасників готельного бізнесу ЄС, що прагнуть відповідати принципам сталого розвитку.

Розглянемо економічні, екологічні та соціальні виміри сталого розвитку з точки зору їх реалізації у роботі готельного бізнесу.

Сталий розвиток готельного бізнесу в економічному вимірі полягає у підвищенні ресурсоефективності, зниженні витрат і довгостроковій прибутковості. Упровадження технологій розумного керування енергією дозволяє зменшити споживання

електроенергії і скоротити витрати на комунальні послуги. Використання локальних постачальників та впровадження принципів циркулярної економіки сприяє зменшенню транспортних витрат і залежності від глобальних ланцюгів постачання. Інвестиції в енергоефективність швидко окуповуються, підвищуючи фінансову стійкість готелів.

Екологічний вимір сталого розвитку готелів зосереджується на зменшенні впливу на навколишнє середовище. Серед напрямків – перехід на LED-освітлення, розумні системи опалення та вентиляції, ізоляцію будівель, використання відновлюваних джерел енергії для забезпечення енергоефективності; становлення змішувачів з низьким тиском, систем виявлення протікань, використання дощової води для ландшафтного озеленення, а також програм повторного використання рушників для водозбереження; оптимізація харчових процесів, зменшення харчових втрат і впровадження програм перероблення відходів.

Соціальна складова сталого розвитку в готельній індустрії спрямована на залучення гостей, персоналу та місцевих громад до екологічно свідомої поведінки. Готелі дедалі частіше використовують гостьові програми сталих звичок – наприклад, заохочення повторного використання білизни, сортування відходів у номерах, відмова від одноразового пластику [6].

Впровадження принципів сталого розвитку в управління готельним бізнесом у ЄС реалізується на підставі низки нормативних умов, обов'язкових до виконання економічними суб'єктами (такої, як Зелена угода), так і механізмів добровільного характеру, яких мають дотримуватися ті готелі, що позиціонують себе як такі, що дотримуються екологічних принципів. Зокрема, Директива 2024/825, що є частиною “Green Deal”, передбачає обов'язкову верифікацію «зелених заяв», тобто жорсткий контроль за інформацією про екологічний статус готелів, про які вони оголошують своїм клієнтам. Це означає, що готелі, які оголошують про те, що реалізують принципи сталого розвитку, мають надавати у відкритому доступі відповідні дослідження чи результати перевірок на підтвердження такої інформації [7].

До добровільних механізмів втілення зеленого курсу у сфері туризму можна віднести маркування місць розміщення (готелів, гостелів, кемпінгів) на предмет відповідності екостандартам. Зокрема на підставі Регламенту про екологічне маркування (*Regulation on the environmental protection label of the European Union*) здійснюється екологічне маркування готелів, які за результатами державної експертизи довели, що вчиняють менш шкідливий вплив на довкілля порівняно з іншими місцями розміщення, а їх послуги відповідають цілі кліматичної нейтральності ЄС та впровадженню циркулярної економіки [8].

Найбільш складним завданням впровадження принципів сталого розвитку є для невеликих готелів, що не належать до великих міжнародних мереж, для яких витрати на імплементацію таких заходів становлять вагомий частку бюджету. Для заохочення та підтримки таких закладів діють європейська ініціатива EMAS (*Eco-Management and Audit Scheme*)

та ініціатива Світової організації туризму *Green key environmental label*.

EMAS (Схема екоменеджменту та аудиту) – це інструмент екологічного менеджменту, створений Європейською Комісією, щоб допомогти організаціям покращити свої екологічні показники. Завдяки Регламенту EMAS він допомагає організаціям оцінювати, звітувати та посилювати свій вплив на навколишнє середовище, що дає такі переваги, як економія енергії та оптимізоване використання ресурсів. Участь готелів у програмі EMAS пропонує такі переваги, як покращення внутрішніх процесів, зменшення впливу на навколишнє середовище та краща відповідність законодавству. Схема заохочує організації до балансування екологічної відповідальності з успіхом бізнесу, надаючи ресурси та можливості прокласти шлях до більш сталого майбутнього. Особливістю програми є допомога бізнесу у розрахунку екологічної ефективності і розробці шляхів її підвищення [9].

Програма “Green Key” – один із найбільш авторитетних міжнародних інструментів, що сприяє реалізації принципів сталого розвитку в готельному бізнесі. Вона функціонує під егідою Фонду екологічної освіти (Foundation for Environmental Education, FEE) і охоплює понад 60 країн світу, включно з державами Європейського Союзу. Метою програми є зменшення екологічного впливу підприємств туристично-готельного

сектору, підвищення ефективності використання ресурсів та формування екологічної свідомості серед персоналу й гостей. Сертифікат “Green Key” присвоюється готелям, курортам, хостелам, ресторанам і конференц-центрам, які відповідають суворим екологічним критеріям. Ці критерії охоплюють сфери енергоефективності, водозбереження, управління відходами, екологічних закупівель, а також освітньої діяльності щодо сталого розвитку. Заклади, які прагнуть отримати сертифікат, проходять щорічну оцінку та незалежний аудит, що гарантує прозорість і достовірність «зелених» зобов'язань [10].

Важливість зеленої сертифікації для готелів пояснюється тим, що сертифікація формує чіткі стандарти та критерії для екологічної і соціальної відповідальності, допомагаючи готелям перетворити сталий розвиток із абстрактного поняття на конкретні дії. Наявність сертифікату підсилює конкурентоспроможність готелю, як з позицій приваблення клієнтів, так і з точки зору оптимізації витрат на енергію, водозабезпечення тощо.

Значна увага надається зеленим ініціативам у ЄС на державному рівні та співфінансуванню сталих ініціатив національними урядами та структурами ЄС. У таблиці 1 наведено деякі з них.

Як бачимо, зазначені проекти мають цільовий характер і спрямовуються на фінансування як

Таблиця 1

Державні та європейські ініціативи підтримки сталого розвитку готельної індустрії

№	Назва ініціативи	Країна	Тип підтримки	Короткий опис
1	The sustainable development of tourist accommodation offers to raise the added value of tourism	Словенія	Співфінансування інвестицій, що відповідають високим стандартам сталості (реконструкція та будівництво)	Програма Мінекономіки, туризму і спорту. Мета - підтримка засобів розміщення з акцентом на енергоефективність
2	Green and digital transition of tourism - construction of a hotel	Хорватія	Грантова підтримка для інвестицій у «зелену» та цифрову трансформацію готелів	Програма спрямована на розвиток сталого туризму через енергоефективність, відновлювані джерела, циркулярну економіку, інновації.
4	Grant Scheme for the Establishment and Enrichment of Tourism Facilities	Кіпр	Грантовий конкурс на модернізацію готелів із акцентом на wellness і сталість	Частина Плану відновлення та стійкості Кіпру (RRF). Підтримка модернізації готелів і туристичних об'єктів.
6	Sustainability certification support – Public Notice No. 2	Італія	Ваучерна підтримка до 2 000 євро для отримання сертифікатів сталості	Ініціатива Міністерства туризму Італії для допомоги бізнесам у сертифікації сталого розвитку
7	Thematic Fund for Tourism (PNRR)	Італія	805 млн євро на модернізацію туристичних об'єктів (зелений і цифровий перехід)	Частина Національного плану відновлення Італії, реалізована через Європейський інвестиційний банк
8	Funding for sustainable tourism projects – Grand Est region	Франція	До 1 000 000 євро підтримки для сталих готельних проектів	Регіон Grand Est підтримує створення/реконструкцію засобів розміщення з екологічними практиками.
9	Tourism Revitalization & Sustainability Plan – Region of Murcia	Іспанія	Грантова підтримка модернізації готелів (освоєно 5.3 млн євро, 42 готелі)	План розвитку туризму в регіоні Мурсія (Іспанія), фінансується з фондів ЄС.
10	EU ECO TANDEM BIZ Programme	ЄС (кілька країн)	Мікрофінансування (до 6 500 євро) для «зелених» і цифрових інновацій у туризмі для малого і середнього бізнесу	Програма підтримки сталих та цифрових інновацій

Джерело: побудовано за даними [11–18]

реконструкції готелів з дотриманням екологічних стандартів, їх модернізацію та імплементацію цифрових стандартів, так і на підтримку ініціатив невеликих готелів на отримання зеленого маркування. Такі заходи є ефективними з точки зору підтримки насамперед малого та середнього бізнесу у готельній сфері, що на відміну від мережевих готелів не мають достатньо обігових коштів для модернізації та екологізації своєї роботи. Окрім цього, державна підтримка таких закладів відповідає ідеї усунення нерівномірності розвитку регіонів ЄС, зокрема сільських, де діяльність малих та середніх закладів індустрії гостинності є запорукою соціально-економічного розвитку, збереження навколишнього середовища та місцевих традицій, культурної та історичної спадщини.

Висновки. Аналіз загальноєвропейських і національних ініціатив показує, що підтримка сталого розвитку готельної індустрії в країнах ЄС має комплексний характер. Усі програми та регуляції поєднують екологічні, економічні та соціальні складові сталості. Основний акцент робиться на зниженні вуглецевого сліду, раціональному використанні енергії та води, мінімізації відходів, а також на підвищенні стандартів обслуговування через екологічну сертифікацію. Державна політика ЄС спрямована не лише на контроль, а й на стимулювання підприємств через гранти, податкові пільги, навчальні програми та «зелені» інвестиційні інструменти. У результаті формується єдина стратегія переходу готельного сектору до циркулярної, кліматично нейтральної та соціально відповідальної моделі розвитку.

Список використаних джерел:

1. Матвійчук Л., Дашук Ю. Європейський вектор сталого розвитку індустрії гостинності України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-28>
2. Альбещенко О., Рогова Н., Оніщенко О. Досвід розвинених країн у впровадженні інноваційних підходів в готельно-ресторанний бізнес. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-1>
3. Лебедев І. В. Сталій розвиток туризму: досвід Європейського Союзу і завдання для України. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць. 2018. № 3 (67). С. 162–173. URL: https://journals.urau.ua/vsed_oneu/article/view/170301/170195 (дата звернення: 04.10.2025).
4. Oxenswärdh A. Sustainability Efforts in Practice in European Hotels: A Tricky Business? *Quality Innovation Prosperity*. 2022. №26. P. 1–21. DOI: <https://doi.org/10.12776/qip.v26i3.1773>
5. Wszendybył-Skulska E., Panasiuk A. The Classification of Hotels in the Context of Sustainable Development Factors: A Case Study of Public Policy in the European Union and Poland. *Sustainability*. 2024. No. 16 (19). DOI: <https://doi.org/10.3390/su16198485>
6. Sustainability Trends in Hospitality: Strategies and Examples. *EHL Insights*. URL: <https://hospitalityinsights.ehl.edu/hotel-sustainability-trends> (дата звернення: 02.11.2025).
7. Hotels must verify all green claims says new EU Directive. *Sustainable Hotels News*. URL: <https://sustainablehotelnews.com/hotels-must-verify-all-green-claims-says-new-eu-directive/> (дата звернення: 02.11.2025).
8. EU Ecolabel. *Crotech*. URL: <https://crotech.eu/en/eu-ecolabel-2/> (дата звернення: 2.11.2025).
9. Eco-Management and Audit Scheme (EMAS). Evaluate, report, and improve the environmental performance of your organisation. URL: https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas_en (дата звернення: 01.11.2025).
10. Green Key Program. URL: <https://www.greenkey.global/our-programme> (дата звернення: 01.11.2025).
11. The sustainable development of tourist accommodation offers to raise the added value of tourism. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/projects/sustainable-development-tourist-accommodation-offers-raise-added-value-tourism_en (дата звернення: 01.11.2025).
12. Green and digital transition of tourism - construction of a hotel. *European Commission*. URL: https://commission.europa.eu/projects/green-and-digital-transition-tourism-construction-hotel_en (дата звернення: 01.11.2025).
13. Grant Scheme for the Establishment and Enrichment of Tourism Facilities and Services for Health, Wellness, Rehabilitation, Accessibility and Independent Assisted Living in Hotels and Tourist Accommodation Establishments with the aim of attracting Health and Wellness Tourism. URL: <https://www.gov.cy/media/sites/26/2024/05/Grant-Scheme-for-Health-Wellness-Rehabilitation-Accessibility-and-Independent-Assisted-Living-in-Hotels-and-Tourist-Accommodation-Establishments.pdf> (дата звернення: 01.11.2025).
14. Sustainability in Tourism: Funding Opportunities for sites in Italy. *European Commission*. URL: https://green-forum.ec.europa.eu/news/sustainability-tourism-funding-opportunities-sites-italy-2025-05-26_en (дата звернення: 01.11.2025).
15. Italy, resources from the Thematic Fund for Tourism to support businesses in renewing the sector. *Camping Business*. URL: <https://www.campingbusiness.eu/en/italia-le-risorse-del-fondo-tematico-per-il-turismo-a-sostegno-delle-imprese-per-rinnovare-il-settore/> (дата звернення: 01.11.2025).
16. Funding opportunity for sustainable tourism projects in Grand Est. *EU Tourism Platform*. URL: <https://transition-pathways.europa.eu/tourism/funding-calls/funding-opportunity-sustainable-tourism-projects-grand-est> (дата звернення: 02.11.2025).
17. Hotels in Murcia receive millions in EU funds. *EU Weekly*. URL: <https://euweeklynews.com/2025/08/07/hotels-in-murcia-receive-millions-in-eu-funds/> (дата звернення: 02.11.2025).
18. EU Eco-TANDEM. URL: <https://eu-ecotandem.eu/the-programme> (дата звернення: 02.11.2025).

References:

1. Matviichuk, L., Dashchuk, Yu. (2022). Yevropeyskyi vektor staloho rozvytku industrii hostynnosti Ukrainy [European vector of Ukrainian hospitality industry]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 45. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-28>
2. Albeshchenko, O., Rohova, N., Onishchenko, O. (2024). Dosvid rozvynenykh krain u vprovadzhenni innovatsiinykh pidkhodiv v hotelno-restoranni biznes [The practice of developed countries in implementing innovative approaches in hotel and restaurant business]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, no. 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-1>
3. Lebediev, I. V. (2018). Stalyi rozvytok turyzmu: dosvid Yevropeiskoho Soiuzu i zavdannia dlia Ukrainy [Sustainable development of tourism: experience of the EU and tasks for Ukraine]. *Visnyk sotsialno-ekonomichnykh doslidzhen: zb. nauk. prats – Herald of Social and Economic Studies*, no. 3 (67), pp.162–173. Available at: https://journals.urau.ua/vsed_oneu/article/view/170301/170195 (Accessed October 4, 2025).
4. Oxenswärdh, A. (2022). Sustainability Efforts in Practice in European Hotels: A Tricky Business? *Quality Innovation Prosperity*, no. 26. pp. 1–21. DOI: <https://doi.org/10.12776/qip.v26i3.1773>
5. Wszendybył-Skulska, E., Panasiuk, A. (2024). The Classification of Hotels in the Context of Sustainable Development Factors: A Case Study of Public Policy in the European Union and Poland. *Sustainability*, no. 16 (19). DOI: <https://doi.org/10.3390/su16198485>
6. Sustainability Trends in Hospitality: Strategies and Examples. *EHL Insights*. Available at: <https://hospitalityinsights.ehl.edu/hotel-sustainability-trends> (Accessed November 2, 2025).
7. Hotels must verify all green claims says new EU Directive. *Sustainable Hotels News*. Available at: <https://sustainablehotelnews.com/hotels-must-verify-all-green-claims-says-new-eu-directive/> (Accessed November 2, 2025).
8. EU Ecolabel. *Crotech*. Available at: <https://crotech.eu/en/eu-ecolabel-2/> (Accessed November 2, 2025).
9. Eco-Management and Audit Scheme (EMAS). Evaluate, report, and improve the environmental performance of your organisation. Available at: https://green-forum.ec.europa.eu/green-business/emas_en (Accessed November 1, 2025).
10. Green Key Program. Available at: <https://www.greenkey.global/our-programme> (Accessed November 1, 2025).
11. The sustainable development of tourist accommodation offers to raise the added value of tourism. *European Commission*. Available at: https://commission.europa.eu/projects/sustainable-development-tourist-accommodation-offers-raise-added-value-tourism_en (Accessed November 1, 2025).
12. Green and digital transition of tourism – construction of a hotel. *European Commission*. Available at: https://commission.europa.eu/projects/green-and-digital-transition-tourism-construction-hotel_en (Accessed November 1, 2025).
13. Grant Scheme for the Establishment and Enrichment of Tourism Facilities and Services for Health, Wellness, Rehabilitation, Accessibility and Independent Assisted Living in Hotels and Tourist Accommodation Establishments with the aim of attracting Health and Wellness Tourism. Available at: <https://www.gov.cy/media/sites/26/2024/05/Grant-Scheme-for-Health-Wellness-Rehabilitation-Accessibility-and-Independent-Assisted-Living-in-Hotels-and-Tourist-Accommodation-Establishments.pdf> (Accessed November 1, 2025).
14. Sustainability in Tourism: Funding Opportunities for sites in Italy. *European Commission*. Available at: https://green-forum.ec.europa.eu/news/sustainability-tourism-funding-opportunities-sites-italy-2025-05-26_en (Accessed November 1, 2025).
15. Italy, resources from the Thematic Fund for Tourism to support businesses in renewing the sector. *Camping Business*. Available at: <https://www.campingbusiness.eu/en/italia-le-risorse-del-fondo-tematico-per-il-turismo-a-sostegno-delle-imprese-per-rinnovare-il-settore/> (Accessed November 1, 2025).
16. Funding opportunity for sustainable tourism projects in Grand Est. *EU Tourism Platform*. Available at: <https://transition-pathways.europa.eu/tourism/funding-calls/funding-opportunity-sustainable-tourism-projects-grand-est> (Accessed November 2, 2025).
17. Hotels in Murcia receive millions in EU funds. *EU Weekly*. Available at: <https://euweeklynews.com/2025/08/07/hotels-in-murcia-receive-millions-in-eu-funds/> (Accessed November 2, 2025).
18. EU Eco-TANDEM. Available at: <https://eu-ecotandem.eu/the-programme> (Accessed November 2, 2025).

INITIATIVES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE HOTEL INDUSTRY IN EU COUNTRIES

Summary. The article examines the role and significance of the implementation of green initiatives in the development of the EU hotel business, the main sustainable development initiatives in the hotel industry of the European Union countries and their impact on the economic, social and environmental aspects of tourism. The directions of implementation of the economic, environmental and social component in the activities of the association's hotel business are considered. The economic dimension involves increasing resource efficiency, reducing costs, and increasing profitability through energy-efficient technologies and the use of local suppliers. The environmental aspect is aimed at reducing environmental impact: switching to LED lighting, smart energy systems, water conservation and waste recycling. The social dimension is to involve guests, staff and local communities in environmentally conscious behavior, support local initiatives and develop corporate responsibility. The main problems and obstacles to the implementation of environmental initiatives and mechanisms for supporting business in this area are outlined.

The regulatory framework for the transition to a green direction of hotel business development and existing systems of certification and labeling of hotel industry enterprises are considered (Green key environmental label). The impact of the presence of such a certificate on the competitiveness and efficiency of hotels is noted, as it helps to improve the image and manage resources in a more productive way. Successful initiatives of national governments and joint programs to support sustainable development initiatives in the hotel sector of EU countries are analyzed. It is summarized that state support for environmental initiatives of rural accommodation facilities reinforces the idea of eliminating uneven development of EU regions, where small and medium-sized hospitality industry establishments are the basis of socio-economic development, while simultaneously preserving the environment and cultural identity. .

Keywords: sustainable development, hotels, hotel business, EU, green initiatives, development, environmental standards.

Стаття надійшла: 05.11.2025

Стаття прийнята: 01.12.2025

Стаття опублікована: 30.12.2025